Elektronicznie podpisany przez:
Damian Karol Grzelka
dnia 30 stycznia 2025 r.

Uchwała nr 26/2025
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
z dnia 30 stycznia 2025 roku

w sprawie wskazania naruszenia prawa w uchwale nr XVII/102/2024 Rady Miejskiej w Staszowie z dnia 30 grudnia 2024 r. w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Miasta i Gminy Staszów na 2024 rok.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w składzie:
Przewodniczący: Damian Grzelka – Prezes Izby
Członkowie: Wojciech Czerw, Monika Dębowska-Sołtyk, Iwona Kudła, Zbigniew Rękas, Monika Różycka (sprawozdawca), Agnieszka Zarębska

na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) oraz art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) w związku z art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572) postanawia:

wskazać naruszenie prawa w uchwale nr XVII/102/2024 Rady Miejskiej w Staszowie z dnia 30 grudnia 2024 r. w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Miasta i Gminy Staszów na 2024 rok polegające na rozwiązaniu rezerwy celowej na zarządzanie kryzysowe w kwocie 260.000,00 zł oraz zmniejszeniu wartości budżetu w wyniku jej rozwiązania, co stanowi naruszenie art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122 ze zm.).

Uzasadnienie

Uchwała nr XVII/102/2024 Rady Miejskiej w Staszowie z dnia 30 grudnia 2024 r. w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Miasta i Gminy Staszów na 2024 rok wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w dniu 3 stycznia 2025 roku i na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych została objęta postępowaniem nadzorczym.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przeprowadziło badanie nadzorcze tego aktu w dniu 30 stycznia 2025 roku.

O terminie posiedzenia powiadomiono organy jednostki samorządu terytorialnego z pouczeniem, że w posiedzeniu mogą uczestniczyć przedstawiciele podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, co wynika z art.18 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

W posiedzeniu Kolegium wzięła udział Skarbnik Miasta i Gminy Staszów.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach badając ww. uchwałę stwierdziło, że jest ona obarczona wadami o charakterze istotnego naruszenia prawa.

W przedmiotowej uchwale nr XVII/102/2024 Rada Miejska w Staszowie dokonała między innymi zmian w planie wydatków budżetu w brzmieniu nadanym załącznikiem nr 2 do przedmiotowej uchwały, polegających na zmniejszeniu wydatków w dziale 754 „Bezpieczeństwo publiczne

i ochrona przeciwpożarowa" rozdz. 75421 „Zarządzanie kryzysowe" §4810 „Rezerwy" w kwocie 260.000,00 zł. Wartość budżetu Gminy Staszów w wyniku zmian dochodów i wydatków, w tym zmniejszenia rezerwy na zarządzanie kryzysowe, oraz rozchodów uległa zmniejszeniu o łączną kwotę 1.870.810,37 zł.

W uzasadnieniu przedmiotowej uchwały wyjaśniono, że „Zmniejsza się wydatki budżetu Miasta i Gminy Staszów na 2024 rok w dziale 754 „bezpieczeństwo i ochrona przeciwpożarowa" w związku z rozwiązaniem rezerwy celowej w kwocie 260 000,00 zł."

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach stwierdza, co następuje:

Rezerwa na zarządzanie kryzysowe zaplanowana została w uchwale Rady Miejskiej w Staszowie nr CVI/790/2023 z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie uchwalenia budżetu Miasta i Gminy Staszów na 2024 roku w wysokości 260.000,00 zł.

W ocenie Kolegium, dokonanie przedmiotową uchwałą nr XVII/102/2024 Rady Miejskiej w Staszowie zmian polegających na zmniejszeniu wydatków w dziale 754 „Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa" rozdz. 75421 „Zarządzanie kryzysowe" §4810, w kwocie 260.000,00 zł, z powodów nie związanych z sytuacją kryzysową, narusza art. 26 ust.4 ustawy o zarządzaniu kryzysowym.

Zgodnie z art. 2 ustawy o zarządzaniu kryzysowym przez zarządzanie kryzysowe rozumie się działalność organów administracji publicznej będącą elementem kierowania bezpieczeństwem narodowym, która polega na zapobieganiu sytuacjom kryzysowym, przygotowaniu do przejmowania nad nimi kontroli w drodze zaplanowanych działań, reagowaniu w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych, usuwaniu ich skutków oraz odtwarzaniu zasobów i infrastruktury krytycznej.

Jak stanowi art. 26 ust. 1 ww. ustawy o zarządzaniu kryzysowym finansowanie wykonywania zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego planuje się w ramach budżetów odpowiednio gmin, powiatów i samorządów województw. Zgodnie z art. 26 ust. 4 ustawy o zarządzaniu kryzysowym na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego w budżecie jednostki samorządu terytorialnego tworzy się rezerwę celową, której minimalna wartość wynosi 0,5% wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu.

Tworzenie przez jednostki samorządu terytorialnego rezerw na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego jest zatem obligatoryjne w odróżnieniu od innych rezerw celowych tworzonych w budżetach jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w art. 222 ust. 2 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.). Ze względu na ten szczególny charakter rezerwy na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego nie mogą mieć do niej zastosowania regulacje zawarte w art. 259 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Przyjęcie odmiennego poglądu czyniłoby zapisy art. 26 ust. 1 i 4 ustawy o zarządzaniu kryzysowym bezprzedmiotowymi. Środki z rezerwy na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego mogą być przeznaczone jedynie na cele określone w art. 2 ww. ustawy, tj. zapobieganie sytuacjom kryzysowym, przygotowanie do przejmowania nad

nimi kontroli w drodze zaplanowanych działań, reagowanie w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych, usuwanie ich skutków oraz odtwarzanie zasobów i infrastruktury krytycznej.

Zatem rezerwa celowa na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego nie może zostać rozwiązana, nawet przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w razie niezaistnienia w roku budżetowym sytuacji kryzysowej, jak również ze środków tej rezerwy nie można dokonywać wydatków nieobjętych systemem zarządzania kryzysowego.

W myśl art. 211 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych budżet gminy jest uchwalany na rok budżetowy. Wobec utraty przez ww. uchwałę mocy obowiązującej z dniem 31 grudnia 2024 r. bezprzedmiotowe jest stwierdzenie nieważności w odniesieniu do tej uchwały, gdyż wywołała ona nieodwracalne skutki prawne. W tej sytuacji Kolegium RIO w Kielcach ogranicza się jedynie do wskazania, że podjęcie ww. uchwały nr XVII/102/2024 nastąpiło z naruszeniem prawa i na podstawie odesłania zawartego w art. 91 ust 5 ustawy o samorządzie gminnym odpowiednio do art. 158 § 2 kodeksu postępowania administracyjnego orzekło jak w sentencji.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

Damian Grzelka